

Проект за
ПРАВИЛНИК на Фонд "Научни изследвания"

Съдържание

Раздел I. Общи положения (Чл. 1-5)

Раздел II. Управление на Фонд "Научни изследвания" (Чл. 6-16)

Раздел III. Научно-експертни комисии (Чл. 17-22)

Раздел IV. Планиране и отчитане дейността на Фонд "Научни изследвания" (Чл. 23-32)

Раздел V. Организиране и провеждане на конкурсите (Чл. 33-54)

Раздел VI. Работа и управление на финансовите средства по научните проекти, междинно и крайно отчитане (Чл. 55-73)

Раздел VII. Бази данни, подържани от Фонда (Чл. 74-77)

Преходни и заключителни разпоредби

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С този правилник се уреждат организацията и дейността на Фонд "Научни изследвания", наричан по-нататък "Фонда", който осъществява дейността си в съответствие със Закона за насърчаване на научните изследвания.

Чл. 2. (1) Фондът е юридическо лице със седалище София - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на образованието, младежта и науката.

(2) Министърът на образованието, младежта и науката осъществява контрол върху дейността на Фонда.

(3) За осъществяване на дейността си Фондът разполага със самостоятелна администрация.

Чл. 3. (1) Мисията на Фонда е да подпомага извършването на научни изследвания на световно ниво в Република България и развитие на научен капацитет в страната, следвайки международно признатите стандарти и отчитайки съществуващия национален научен потенциал и обществените нужди и приоритети.

(2) Фондът финансира дейности, научни проекти и програми за насърчаване на

научните изследвания.

Чл. 4. (1) В съответствие със Закона за насърчаване на научните изследвания Фондът насърчава научноизследователската дейност с доказана значимост и международно признание, която включва научни изследвания, свързани с:

1. създаването на нови научни знания;
2. решаването на важни проблеми на страната в областта на икономиката, обществените процеси и човешките ресурси;
3. националната идентичност, българската история и култура;
4. развитието на инженерните науки.

(2) Научноизследователската дейност обхваща фундаменталните и приложните изследвания, както и разпространението на научните резултати.

(3) Насърчаването на научните изследвания се осъществява по приоритети и направления, определени в Националната стратегия за развитие на научните изследвания и съобразени с Националната стратегическа референтна рамка и европейските рамкови програми за научни изследвания, технологично развитие и демонстрации и други специализирани инициативи и трансевропейски програми за научни изследвания и иновации.

Чл. 5. Фондът финансира научноизследователски проекти с обща продължителност от една до пет години и научни програми с продължителност до шест години.

Раздел II

Управление на Фонд "Научни изследвания"

Чл. 6. Органи за управление на Фонда са:

1. изпълнителен съвет (ИС);
2. председател на ИС;
3. управител.

Чл. 7. (1) ИС се състои от единадесет членове и включва девет представители на научната общност и двама представители на държавата.

(2) Представителите на научната общност са хабилитирани лица от висши училища, Българската академия на науките, Националния център за аграрни науки, националните центрове за общественото здраве, и други научни организации, които са утвърдени в съответната научна област и са сред водещите десет процента в класирането на учените по научни области, определено в Чл. 75 на настоящия правилник и са ръководили научни колективи на успешно завършени

международни, национални или индустриални проекти, както и успешно защитили докторанти.

(3) Предложения за представители на научната общност в ИС се правят от ръководствата на висшите училища, Българската академия на науките, Националния център за аграрни науки, националните центрове за обществено здраве, или други научни организации, както и от не по-малко от пет хабилитирани учени - ръководители на проекти с Фонда, които са текущи или успешно завършени през последните пет години.

(4) Представителите на държавата са лица, определени от министъра на образованието, младежта и науката и от министъра на финансите, които имат опит в управление, администриране или финансиране на проекти, програми или организации в областта на научните изследвания и/или иновациите.

(5) Не могат да бъдат членове на ИС:

1. ректорите и деканите на факултети във висшите училища;

2. председателят и членовете на Управителния съвет на Българската академия на науките;

3. председателят и членовете на Управителния съвет на Националния център за аграрни науки;

4. директорите на научни институти, националните центрове за обществено здраве, или на други научни организации;

5. лица над възрастта по Чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда, както и такива, които по време на своя мандат биха преминали тази възраст.

(6) Членовете на ИС се назначават със заповед на министъра на образованието, младежта и науката на основата на направените предложения при балансирано представителство на научните направления и отчитане на класирането на учените по научни области за съответната година съгласно Чл. 75.

(7) В двуседмичен срок след издаване на заповедта за назначаване на съвета, членовете на ИС подписват декларация, че за времето на мандата си в съвета няма да кандидатстват като ръководители или членове на колективи на проекти с Фонда. Членовете на ИС, които ръководят текущи проекти с Фонда, се освобождават като ръководители на проектите и определянето на нови ръководители на проекти се осъществява по реда на Чл. 61.

(8) Членовете на ИС се назначават за срок от две години с право на не повече от два последователни мандата.

Чл. 8. ИС избира от състава си с мнозинство от 2/3 от поименния състав чрез тайно гласуване председател и заместник-председател за срок от две години с право на не

повече от един мандат. Те се утвърждават от министъра на образованието, младежта и науката със заповед.

Чл. 9. (1) Член на ИС може да бъде освободен преди изтичане на мандата на съвета със заповед на министъра на образованието, младежта и науката:

1. по негово писмено заявление;
2. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си;
3. при влязла в сила присъда;
4. при поставяне под запрещение;
5. при установяване на конфликт на интереси в работата им;
6. при установено нарушаване на етичните принципи в науката или на този Правилник;
7. при виновно причиняване имуществени и други вреди на Фонда;
8. при отсъствие от заседания на съвета в четири последователни месеца.

(2) Предложението за освобождаване се прави от председателя на ИС, а по точки 5 и 6 – и от организациите или лицата, които могат да правят предложения за представители на научната общност в ИС по Чл. 7, ал. 3.

(3) Не по-късно от две седмици след заповедта за освобождаване министърът на образованието, младежта и науката назначава нов член на съвета в съответствие с изискванията и процедурите, описани в Чл. 7.

Чл. 10. Изпълнителният съвет:

1. провежда чрез дейността на Фонда политиката за развитие на научните изследвания в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания и други стратегически документи, имащи отношение към развитието на научните изследвания в България;
2. приема или прави преглед на Дългосрочния план за работа и развитие на Фонда за програмния период;
3. одобрява годишната оперативна програма на Фонда съгласно Чл. 31;
4. одобрява проекта за бюджет на Фонда и го предлага за утвърждаване от министъра на образованието, младежта и науката до 30 юни на предходната година.
5. ежегодно одобрява и представя на министъра на образованието, младежта и науката и научната общност годишен отчет за дейността на Фонда, като отчетът се поставя на интернет страницата на Фонда;
6. ежегодно, в срок до един месец след утвърждаването на годишния бюджет на Фонда, определя конкурсните сесии и видовете конкурси за годината, отделните

тематики в рамките на всеки конкурс, бюджета на конкурса и на всяка тематика в него, минималната и максимална сума за финансиране на проекти във всеки конкурс, и специфичните условия, ограничения или приоритети за конкурсите;

7. взема решение за откриване на конкурсните процедури;

8. организира конкурси за състава на постоянните и временните научно-експертни комисии, техните председатели и заместник-председатели и утвърждава определените състави;

9. преди обявяването на всеки конкурс одобрява методика за оценка и класиране на кандидатстващите за финансиране проекти с конкретни и специфични критерии, които се разработват в съответствие с Чл. 25 от Закона за насърчаване на научните изследвания и този Правилник като осигуряват тяхната измеримост;

10. едновременно с методиката по т. 9 утвърждава списъците на националните и чуждестранните рецензенти за всяко тематично направление на конкурса, подготвени съгласно Чл. 76;

11. утвърждава проектите, които ще получат финансиране за всеки конкурс, на основа на класирането на проектите от ВНЕК за съответния конкурс, и размера на средствата за тяхното финансиране;

12. разработва правила за текущ контрол по изпълнението на договорите за финансиране на научни изследвания;

13. взема решения за разходването на средствата съобразно условията на Чл. 22 от Закона за насърчаване на научните изследвания и този Правилник;

14. взема решения за най-ефективното стопанисване на свободните парични средства на Фонда;

15. взема решения, свързани със защитата и управлението на интелектуалната собственост на Фонда;

16. осъществява контрол върху набирането и изразходването на средствата;

17. приема отчетите за работата на постоянните и временните научно експертни комисии.

Чл. 11. (1) ИС заседава не по-рядко от веднъж в месеца (без месец август) и взема решенията си с мнозинство от повече от половината от поименния си състав.

(2) В заседанията на ИС може да присъства и управителят с право на съвещателен глас.

(3) За заседанията на ИС се води протокол, който се подписва от всички членове. Неподписването на протокола или подписването му с особено мнение не го правят недействителен. Протоколите се съхраняват в администрацията на Фонда и са с

публичен достъп.

(4) Всички решения на ИС задължително съдържат обосновка на решението. Решенията на ИС във връзка с функциите му по Чл. 10 се публикуват на интернет страницата на Фонда, като списъците по Чл. 10, т. 10 се публикуват след приключване на конкурса.

(5) Членовете на ИС отговарят солидарно за имуществените вреди, които са причинили виновно на Фонда.

Чл. 12. В своята дейност ИС може да се подпомага чрез консултации и препоръки от национални или международни експерти в съответните научни области.

Чл. 13. (1) Председателят на ИС свиква и ръководи заседанията на ИС и осъществява следните дейности:

1. Подписва заповеди въз основа на решенията на ИС и ги обявява на интернет страницата на Фонда, когато това е предвидено в този Правилник;

2. Ежегодно представя годишния отчет за дейността на Фонда за предходната година и на годишната оперативна програма на Фонда на публично събрание на учените.

(2) При необходимост председателят възлага своите правомощия на заместник-председателя на ИС на Фонда.

Чл. 14. Членовете на ИС, с изключение на представителите на държавата, получават възнаграждение, равно на минималната месечна работна заплата за страната. Те имат право на възнаграждение само за месеците, през които са участвали в заседания.

Чл. 15. (1) Управителят на Фонда се определя от министъра на образованието, младежта и науката. Предложението за управител се съгласува с ИС.

(2) Министърът на образованието, младежта и науката съгласувано с ИС сключва договор за управление с управителя на Фонда за срок от три години и определя възнаграждението му.

(3) Управителят на Фонда трябва да има положителен опит в управление, администриране или финансиране на проекти, програми или организации в областта на научните изследвания и/или иновациите.

(4) За управителя се спазват изискванията, определени в Чл. 7, ал. 5.

(5) Управителят не може да участва като ръководител или член на колектива на проекти с Фонда за времето, за което е назначен.

(6) Управителят може да бъде освободен преди изтичане срока на договора по ал. 1 със заповед на министъра на образованието, младежта и науката.

Чл. 16. (1) Управителят:

1. представява Фонда;
2. изготвя годишната оперативна програма и годишния отчет за дейността на Фонда и ги представя за одобрение на ИС;
3. изготвя проекта на бюджет на Фонда и го представя за одобрение на ИС;
4. организира и ръководи оперативната дейност на Фонда в съответствие с приетите от ИС решения;
5. подписва заповедите за откриване на конкурсните процедури въз основа на решение на ИС;
6. обявява конкурсите на Фонда въз основа на решение на ИС и в съответствие с годишната оперативна програма на Фонда;
7. подписва договорите и заповедите за предоставяне на средства от Фонда;
8. решава всички останали въпроси, които не са от изключителната компетентност на ИС.

(2) Управителят е орган по назначаването на служителите в администрацията на Фонда.

(3) За специфични задачи, свързани с работата на Фонда, управителят може да привлича за краткосрочни консултации национални или международни експерти, които получават заплащане, определено от ИС. Националните експерти трябва да отговарят на изискванията за членове на ПНЕК, съгласно Чл. 75, ал. 7.

Раздел III

Научно-експертни комисии

Чл. 17. (1) Постоянните и временните научно-експертни комисии (НЕК) са органи на ИС за осъществяване на дейности, определени с този правилник или решения на ИС.

(2) Работата на НЕК се организира и ръководи от председател, който:

1. Ръководи заседанията на НЕК и подписва приетите решения;
2. Внася за разглеждане от ИС докладите на НЕК, когато това се изисква от закона, правилника или решение на ИС, управителя или комисията;
3. Представя за разглеждане от управителя решения, становища, предложения или доклади на НЕК, когато това се изисква.

(3) В отсъствие на председателя, функциите му се изпълняват от заместник-председател.

Чл. 18. (1) Постоянните научно-експертни комисии (ПНЕК) извършват анализ и оценка на изпълнението на финансираните конкурсни проекти.

(2) Създават се ПНЕК за организиране на междинното и окончателното отчитане на проектите в следните научни направления:

1. Математически науки и информатика;
2. Физически науки и науки за земята;
3. Химически науки;
4. Биологически науки;
5. Медицински науки;
6. Технически науки;
7. Аграрни науки;
8. Обществени и хуманитарни науки.

(3) За създаване и обновяване на базите данни на Фонда се създава специализирана ПНЕК, която осъществява дейностите по Чл. 74 - 77.

(4) Постоянните научно-експертните комисии са в състав от 5 до 9 хабилитирани лица от висши училища, Българската академия на науките, Националния център за аграрни науки, националните центрове за обществено здраве, или други научни организации, и са с мандат две години, съвпадащ с мандата на ИС, който ги е избрал. Членовете на ПНЕК са с право на не повече от два последователни мандата.

(5) ПНЕК за базите данни включва и двама специалисти по информационни технологии.

(6) Съставът на комисиите се определя по реда на Чл. 20, ал. 1-5.

Чл. 19. (1) Временни научно-експертни комисии (ВНЕК) се създават за организиране оценяването на проектите за определена конкурсна сесия и тематично направление и функционират от началото на подаване на проекти за конкурса до приемане на решение на ИС за финансиране на проектите за конкурса.

(2) ВНЕК са в състав от 5 до 9 хабилитирани лица от висши училища, Българската академия на науките, Националния център за аграрни науки, националните центрове за обществено здраве, или други научни организации. Броят на членовете на ВНЕК зависи от бюджета на конкурса и тематичното направление, за което са назначени.

(3) ВНЕК по тематични конкурси се създават по съответните приоритетни научни направления на обявените конкурси.

(4) ВНЕК по конкурсите „Идеи“ и „Млади учени“ са общи за двата конкурса и се

създават по научни области:

1. Физически науки, химически науки и науки за земята;
2. Биологически науки, медицински науки и аграрни науки;
3. Технически науки, математически науки и информатика;
4. Обществени науки и хуманитарни науки.

(5) За конкурси по програми за двустранно сътрудничество всяка година се създава една ВНЕК, която организира оценяването на всички проекти за съответната година, и включва представител на дирекция „Наука“ на Министерството на образованието, младежта и науката.

(6) За конкурси за национално съфинансиране на проекти по програми на ЕС всяка година се създава една ВНЕК, която организира оценяването на всички проекти за съответната година.

(7) За конкурси за инфраструктурни проекти, за центрове за върхови постижения и други специфични конкурси се създава по една ВНЕК поотделно за всеки конкурс.

(8) ВНЕК по алинеи от 4 до 7 включват учени от различните научни области.

(9) Временни научно-експертни комисии се създават и:

1. за организиране на оценяването на други конкурси или научни програми, предвидени в Чл. 29.
2. в изпълнение на актове на Министерския съвет.

Чл. 20. (1) За определяне съставите на постоянните и временните научно-експертните комисии ИС организира конкурс. В конкурса участват учените, заявили желание да участват в комисията за съответния конкурс при обновяването на информацията в базата-данни на учените по научни области.

(2) Класирането на учените в конкурса се осъществява на основата на подреждането на учените по научни области за годината, определено в Чл. 75, и на опита им в ръководство на поне един научен проект, финансиран от Фонда или програма на Европейската комисия, който е успешно завършил през последните пет години.

(3) Съставите на научно-експертните комисии, техните председатели и заместник-председатели, определени на основата на конкурса, се утвърждават с решение на ИС на Фонда и се назначават със заповед на председателя на ИС.

(4) Не могат да бъдат членове на научно-експертните комисии:

1. ректорите и деканите на факултети във висшите училища;
2. председателят и членовете на Управителния съвет на Българската академия на

науките;

3. председателят и членовете на Управителния съвет на Националния център за аграрни науки;

4. директорите на научни институти, националните центрове за обществено здраве, или други научни организации;

5. лица над възрастта по Чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда, както и такива, които по време на своя мандат биха преминали тази възраст.

(5) Членовете на ВНЕК не могат да участват като ръководители или членове на колективи, които кандидатстват за проекти в тематичното направление на конкурсната сесия, за чието оценяване е назначена комисията.

Чл. 21. (1) Заседанията на научно-експертните комисии са редовни, ако в тях участват две трети от списъчния състав.

(2) Решенията се вземат с обикновено мнозинство.

(3) За заседанието на научно-експертната комисия се води протокол от секретар - служител на Фонда. Протоколът се подписва от председателя и секретаря на комисията и се съхранява в срок пет години след приключване работата на комисията.

Чл. 22. (1) Председателят, заместник-председателят и членовете на научно-експертните комисии се освобождават:

1. по собствено желание;

2. при невъзможност за изпълнение на задълженията повече от 6 месеца;

3. при безпричинни отсъствия от три последователни заседания на комисията;

4. при установяване на конфликт на интереси в работата им;

5. при установено нарушаване на етичните принципи в науката или на този Правилник.

(2) Решението за освобождаване се взема от ИС като:

1. предложението за освобождаване по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се прави от управителя на Фонда;

2. предложението за освобождаване по ал. 1, т. 4 и т. 5 се прави от научна организация или поне трима ръководители на проекти или проектни предложения.

Раздел IV

Планиране и отчитане дейността на Фонд "Научни изследвания"

Чл. 23. (1) Приходите на Фонда се набират от:

1. субсидия от държавния бюджет;
2. собствени приходи от дейността на фонда - от интелектуални права над научни продукти, защитени патенти;
3. дарения и помощи от национални и международни финансови институции и организации и средства по международни споразумения;
4. дарения от физически и юридически лица;
5. постъпления от лихви върху средства на фонда.

(2) Придобиването на права на интелектуална собственост върху продукти, чието създаване е резултат от научно изследване, финансирано със средства на фонда, се урежда с договор между страните.

Чл. 24. Средствата на фонда се разходват за:

1. изпълнение на Националната стратегия за научни изследвания;
2. целево финансиране на национални научни програми;
3. провеждане на фундаментални и приложни научни изследвания;
4. поддържане на научна инфраструктура и научни комплекси;
5. участие в международни програми и проекти, свързани с научни изследвания;
6. подготовка и реализация на демонстрационни проекти;
7. научни издания;
8. награди за научни постижения;
9. организиране и провеждане на форуми, свързани с научния обмен и интегрирането на научните процеси;
10. заплащане на част от лихвения процент при отпуснати банкови кредити по проекти на висши училища и научни организации, включени в Националната стратегия за научни изследвания, които разработват научни продукти и/или изграждане на научна инфраструктура;
11. професионално развитие на учени и изследователи;
12. издръжка на дейността на фонда.

Чл. 25. (1) Фондът насърчава научните изследвания като:

1. подпомага финансово научните организации и висшите училища на базата на проектно-програмно финансиране;
2. финансира проекти и разработки в определените от фонда научни направления;

3. финансира проекти и разработки на млади учени;
4. подпомага научноизследователската дейност и професионалното развитие на млади учени, докторанти и постдокторанти;
5. финансира проекти въз основа на схеми за финансиране на научни изследвания с участието на бизнеса като бенефициент на научния продукт.

(2) Стратегически научни изследвания и проекти могат да бъдат финансирани съвместно от Фонда и други бюджетни институции или оперативни програми.

Чл. 26. Насърчаването на научните изследвания се осъществява чрез отпускане на целеви финансови средства въз основа на конкурс, проведен при условията и по реда на Закона за насърчаване на научните изследвания и този Правилник.

Чл. 27. Планирането на дейността на Фонда включва:

1. Дългосрочен план за работа и развитие на Фонда за всеки програмен период на Европейския съюз;
2. Годишна оперативна програма на Фонда.

Чл. 28. (1) Дългосрочен план за работа и развитие на Фонда се приема за всеки програмен период на Европейския съюз и се основава на Националната стратегическа референтна рамка за съответния програмен период и на програмите на ЕС, свързани с научните изследвания.

(2) Планът по ал. 1 се изработва от управителя със съдействието на ПНЕК и експерти и се приема от ИС до три месеца след приемане на Националната стратегическа референтна рамка за периода. Планът се утвърждава от министъра на образованието, младежта и науката след съгласуване с министъра на финансите.

(3) При избора на нов състав на ИС се прави преглед на работата по Дългосрочния план за работа на Фонда и, ако е необходимо, се приемат промени в него, които се утвърждават и съгласуват по реда на ал. 2.

Чл. 29. (1) Фондът обявява следните видове конкурси за проекти за научни изследвания:

1. Тематични конкурси по всяко от приоритетните направления на Националната стратегия за научни изследвания, за които се отделят не по-малко от половината от средствата, предвидени за нови научни проекти за съответната година. Средствата за тематичните конкурси се разпределят по отделните приоритетни направления на Стратегията;
2. Конкурс „Идеи“ за проекти, насочени към разработване на нови идеи или концепции от научни групи с доказани върхови постижения с фундаментален или научно-приложен характер. Проектите са с продължителност до пет години. Средствата за конкурса не могат да надвишават петнадесет процента от средствата,

предвидени за нови научни проекти за съответната година, и се разпределят по следните групи научни области както следва:

- Физически науки, химически науки и науки за земята – 30%;
- Биологически науки, медицински науки и аграрни науки – 30%;
- Технически науки, математически науки и информатика – 20%;
- Обществени науки и хуманитарни науки – 20%.

3. Конкурс „Млади учени“, стимулиращ научното развитие на младите учени. Проектите са с продължителност до две години. Средствата за конкурса се разпределят по същите пропорции по групи научни области както конкурсите „Идеи“.

(2) Фондът може да обявява следните видове конкурси за изграждане и развитие на научен капацитет:

1. Конкурс за научна инфраструктура, свързан с финансиране за закупуване, обновяване и нормално функциониране на уникална или скъпа научна апаратура;
2. Конкурс за центрове за върхови постижения, насочен към развитие на научния потенциал в научни направления и области, в които страната има изграден научен капацитет;
3. Конкурс за национални научни мрежи или програми, насочен към стимулиране на сътрудничеството в определени области от приоритетни направления чрез финансиране на група научни проекти в областта;
4. Конкурс за публикуване на монографии и други научни издания.
5. Конкурс за съфинансиране организирането на международни конференции, като процентът на съфинансиране от Фонда не може да надхвърля двадесет процента от разходите за организиране на конференцията.

(3) Фондът съфинансира научни или инфраструктурни проекти по европейски програми или предоставя оборотни средства по научни или инфраструктурни проекти от оперативни програми.

(4) По предложение на и съгласувано с дирекция „Наука“ на Министерството на образованието, младежта и науката Фондът може да обявява конкурси за проекти по програми за двустранно сътрудничество или други проекти, свързани с международни споразумения и договори.

(5) По решение на министъра на образованието, младежта и науката, Фондът обявява конкурс „Стимулиране на научните изследвания в държавните висши училища“, който се финансира от част от средствата, предвидени в Чл. 91 ал. 1, т.2, и ал. 7 на Закона за висшето образование.

(6) За проекти с директно практическо приложение, иновативни и приложни разработки, демонстрационни проекти Фондът може да обявява конкурси съвместно с Националния иновационен Фонд.

(7) Фондът може да обявява и конкурси за други типове проекти или дейности, които съответстват на Чл. 24 и 25 и на Закона за насърчаване на научните изследвания.

(8) В изпълнение на решения на Министерски съвет, министерства или други ведомства и осигурено допълнително целево финансиране за провеждане на изследванията, оценяването и отчитането на проектите, Фондът може да обявява и други конкурси, като условията на съответния конкурс се определят от ИС на основата на решението на възлагащия орган. Фондът може да обявява и конкурси по конкретни теми, които са от голяма важност за икономиката или обществото.

(9) Всички конкурси по ал. 1 и ал. 3 се обявяват ежегодно, конкурсите по ал. 2 и ал. 7 се обявяват при необходимост и наличие на финансови средства, а останалите конкурси се обявяват по предложение на посочения в съответната алинея орган и осигурено финансиране.

Чл. 30. (1) В срок до 30 юни всяка година по предложение на управителя на Фонда ИС приема проект за работна програма на Фонда за следващата година и проект за бюджет на Фонда за годината на основа на предвидените плащания за продължаване на проекти, за конкурсни сесии за нови проекти, за проекти за двустранно сътрудничество по междуправителствени спогодби, за съфинансиране на проекти по рамкови програми или други международни проекти, разходите за оценяване на проектите и стимулиране на колективите на най-успешно приключилите проекти и разходите за текущата работа на Фонда.

(2) Преди разглеждане в ИС проектите по ал. 1 се съгласуват с министъра на образованието, младежта и науката и с министъра на финансите.

Чл. 31. (1) До два месеца след приемането на Закона за държавния бюджет ИС на Фонда, по предложение на управителя, приема годишна оперативна програма за дейността на Фонда и бюджета на Фонда за годината.

(2) Годишната оперативна програма включва:

1. броя и наименованията на конкурсите, които ще осигуряват изпълнението на целите и мерките, заложи в програмата в приетия от Министерския съвет годишен доклад по Чл. 7, ал. 2 на Закона за насърчаване на научните изследвания и Дългосрочния план за работа и развитие на Фонда за програмния период;

2. срок за откриване на всеки конкурс;

3. индикативната сума за финансиране на всеки конкурс според одобрения бюджет на Фонда;

4. максималния срок за изпълнение на проектите във всеки конкурс;
5. срок за оценка на междинни отчети и продължаване проекти от конкурси от предишни години и предвидените суми за това;
6. предвидени разходи за оценяването на проектите за планираните за годината конкурси и за междинното и окончателно отчитане на проекти от предишни години;
7. показатели за отчитане и оценка на изпълнението на годишната оперативна програма.

(3) Годишната оперативна програма предвижда поне две конкурсни сесии:

1. За проекти за научни изследвания по тематични приоритети, която се обявява до 1 май. В тази сесия се обявяват и конкурси за инфраструктурни проекти и проекти за центрове за върхови постижения, ако такива са предвидени в годишната оперативна програма;
2. За проекти за научни изследвания за конкурсите „Идеи“ и/или „Млади учени“ и други специфични конкурси, ако такива са предвидени в годишната оперативна програма, която се обявява до 1 юни.

(4) Конкурси за проекти за двустранно сътрудничество, други проекти, свързани с международни споразумения и договори, или съвместни конкурси на Фонда с други организации могат да се обявяват текущо, когато това е предвидено в годишната оперативна програма на Фонда.

(5) Проектни предложения за съфинасиране на научни или инфраструктурни проекти по европейски програми или за предоставяне на оборотни средства по научни или инфраструктурни проекти от оперативни програми се подават текущо през цялата година и се разглеждат от съответната ВНЕК ежемесечно.

(6) Годишната оперативна програма се публикува на Интернет страницата на Фонда и се представя публично пред научната общност от председателя на ИС и управителя заедно с отчета на Фонда за предходната година.

Чл. 32. (1) Ежегодно, в срок до 31 март, Фондът представя на министъра на образованието, младежта и науката и научната общност годишен отчет за дейността на Фонда.

(2) Годишният отчет за дейността на Фонда включва:

1. информация за наименованията на конкурсите за годината, предвиденото и одобрено финансиране по тях, броя кандидатствали и одобрени проекти, и статистическа информация по научни области, научни организации, и др.
2. анализ и оценка на проведеното оценяване на проектите, включващо рецензиране и класиране от ВНЕК, както и на забелязаните проблеми;

3. анализ и оценка на проведени оценявания на междинни отчети по текущи проекти и информация за продължените проекти по различните типове проекти;
 4. анализ и оценка на проведени оценявания на окончателни отчети по проекти, общото финансиране по тях, посочване на положителни примери за успешни проекти и на проекти, които са установени проблеми;
 5. информация за това, какъв дял от националната научна продукция за предходната година, съгласно международните бази данни ISI и Scopus, е реализирана с финансовата подкрепа на Фонда.
 6. информация за административните разходи на Фонда за годината;
 7. общо заключение за дейността на Фонда през изминалата година и предприети или препоръчани мерки за подобряване на дейността на Фонда.
- (3) Годишният отчет се публикува на Интернет страницата на Фонда и се представя публично пред научната общност от председателя на ИС и управителя заедно с оперативната програма на Фонда за текущата година.

Раздел V

Организиране и провеждане на конкурсите

Чл. 33. Обявяването на конкурсите и оценяването и класирането на проектите се извършва ежегодно на конкурсни сесии в срокове, определени от ИС в съответствие с този Правилник и годишната оперативна програма за дейността на Фонда.

Чл. 34. (1) Поканата към кандидатите за участие в конкурсната процедура се публикува в централен ежедневник и на интернет страниците на Фонда и на Министерството на образованието, младежта и науката и съдържа:

1. наименование на конкурса;
2. общия размер на финансовите средства, които ще бъдат предоставени за научни изследвания по конкурса и разпределението на средствата по тематичните приоритети или научни области, в зависимост от вида на конкурса;
3. минималната и максималната сума за финансиране на отделен проект, одобрен за финансиране в конкурса;
4. продължителност на проектите за всеки отделен конкурс;
5. специални изисквания към кандидатите и техните проекти, когато има такива за конкурса;
6. срок за подаване на документите.

(2) Поканата към кандидатите за участие в конкурса се публикува не по-късно от 45

дни преди крайната дата за подаване на проектните предложения. За конкурсите по Чл. 29, ал. 2, т. 1, 2 и 3 и за други конкурси по решение на ИС поканата към кандидатите за участие се публикува не по-късно от 60 дни преди крайната дата за подаване на проектните предложения.

(3) Условието на конкурсите не могат да предвиждат задължително съфинансиране от държавни висши училища или научни организации.

Чл. 35. (1) Организирането на научното оценяване и класирането на постъпилите проектни предложения се възлага от ИС на ВНЕК, назначена за съответния конкурс и тематично направление.

(2) Оценяването на проектите се извършва съгласно процедурата и критериите, определени от този правилник, и по методика и график, утвърдени от ИС.

(3) Критериите, по които се оценяват кандидатстващите в конкурсите проекти, са:

1. насоченост на изследванията в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания;

2. актуалност и значимост на научната проблематика;

3. съотносимост с регионалните, националните и европейските приоритети в областта на научните изследвания;

4. качество на научните изследвания - предмет на проекта;

5. очаквани резултати, свързани с нови знания и практическото прилагане или решаване на социални проблеми;

6. научна компетентност на колектива в областта на планираните изследвания;

7. балансираност на разходите.

(4) ИС може да включва и допълнителни критерии, съответстващи на спецификата на конкурса.

(5) При интердисциплинарни проектни предложения, предложението се разглежда от ВНЕК по основната научна област на проекта, заявена съгласно Чл. 40, ал. 2, т. 3.

Чл. 36. (1) До 14 седмици след изтичане на срока за подаване на проектни предложения за конкурса ВНЕК извършват оценка на проектите на основа на рецензиране от независими експерти съгласно процедурата по Чл. 42 - 48, и приемат доклад до ИС. При определяне на срока периодът от 1 до 31 август не се отчита.

(2) В доклада се посочват мотивите за извършеното оценяване на проектите и проектите се класират на основа на получените оценки.

(3) Докладът се подписва от всички членове на ВНЕК.

(4) Всеки член на комисия има право да изрази свое особено мнение в писмен вид, което може да представи в тридневен срок от заседанието на комисията, на което е прието крайното класиране на проектите за конкурсната сесия, като то става неразделна част от доклада.

(5) Всеки кандидат получава в електронен вид оценката и рецензиите по представения от него проект в срока, определен в ал. 1.

Чл. 37. (1) В конкурсите, обявени от Фонда, кандидатстват учени или колективи от учени от България.

(2) Научните колективи или учените задължително се представляват от базова организация – научна организация, която е юридическо лице. При проекти за публикуване на монографии и други научни издания базовата организация може да бъде издателя на монографията или изданието.

(3) Учени или научни колективи от юридически лица със стопанска цел, фондации и сдружения, могат да участват в колектив по проекти за научни изследвания по Чл. 29, ал. 1 като участници в съвместни изследвания при доказана научна компетентност по темата на проекта, като съответното юридическо лице със стопанска цел, фондация или сдружение може да получи не повече от двадесет процента от общата сума по проекта.

(4) В колективите могат да участват и чуждестранни физически лица и колективи, като финансови средства за тяхното участие в работата по проекта могат да се предвидят само за командировка за посещение на членове на колектива в България.

Чл. 38. (1) Научният колектив, кандидатстващ с проектно предложение, определя ръководител на колектива, който го представя пред Фонда и пред базовата организация.

(2) Ръководител на колектива може да бъде учен от научна организация от България, който притежава образователната и научна степен доктор.

(3) Един учен може да ръководи едновременно не повече от:

1. два проекта, финансирани от Фонда, от проектите, посочени в Чл. 29, ал. 1;

2. общо един проект, финансиран от Фонда, от проектите, посочени в Чл. 29, ал. 2, т. 1, 2 или 3;

3. един проект от всеки тип проекти, финансирани от Фонда от проектите, посочени в Чл. 29, ал. 2, т. 4 и 5;

4. два проекта от всеки тип проекти, посочени в Чл. 29, ал. 3.

5. един проект от всеки тип проекти, финансирани от Фонда, от проектите, посочени в Чл. 29, ал. 4 - 8;

Чл. 39. (1) За всеки отделен конкурс не по-късно от 10 дни преди датата на обявяването му, ИС одобрява методика за оценка и класиране на кандидатстващите за финансиране проекти, както и минималния брой точки, под който проектите няма да бъдат допуснати до участие в класирането.

(2) Методиката по ал. 1, образците на документи за кандидатстване за финансиране от Фонда, указанията и процедурите за финансиране от Фонда се публикуват на Интернет страницата на Фонда.

(3) До две седмици след обявяване на конкурсите за всяка конкурсна сесия управителят организира обучение на членовете на ВНЕК за условията и методиката на оценка и класиране на проектните предложения за конкурса, за който отговарят, и обсъждане за синхронизиране на критериите на ВНЕК по различните тематични направления на един конкурс.

Чл. 40. (1) Проектните предложения по обявен конкурс включват официално проектно предложение и техническо описание.

(2) Официалното проектно предложение се представя на български и английски език и включва:

1. наименование на конкурса и на тематичното направление в него, ако има такова;
2. заглавие на проекта;
3. основна научна област и до две допълнителни научни области при интердисциплинарни проекти;
4. базова организация и други участващи научни организации;
5. списък на членовете на колектива;
6. име и адрес на ръководителя на колектива;
7. искана сума за изпълнение на проекта;
8. резюме на проекта;
9. Декларация от ръководителя, че отговаря на изискванията на Чл. 38, ал.2 и ал.3, като се отчитат всички текущи проекти, за които не е предаден окончателен отчет към датата на подаване на проектното предложение.

(3) Техническото описание на проекта се представя на английски език и задължително включва:

1. анализ на състоянието на изследванията по проблема, предходни изследвания на колектива по проблема и описание на капацитета на научния колектив;
2. цели на проекта, хипотези и подходи за постигането им;
3. методи, апаратура и изследователски техники;

4. план на изследванията и на дейностите, изпълнявани от членовете на научния колектив;

5. очаквани резултати и междинни контролни резултати, по които да се оценяват етапите;

6. план за реализация и разпространение на резултатите от научния проект;

7. обоснован финансов план.

(4) За проекти, свързани с българската култура и история, които могат да бъдат рецензирани само от български рецензенти, официалното проектно предложение и техническото описание могат да се представят само на български език.

(5) Дейностите по проекта се разделят на работни пакети. Всеки от научните пакети задължително включва достигане до един или няколко научни резултата.

(6) Очакваните резултати на проектите за научни изследвания трябва да са ясни, измерими и проверими при тяхното междинно и крайно отчитане като задължително да предвиждат за всеки етап от проекта поне една научна публикация в списание с импакт фактор или заявка за патент, или изградена апаратура с уникални характеристики, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - публикация в индексирано списание, студия или част от монография.

(7) Членове на научните колективи, притежаващи образователната и научна степен доктор, трябва да бъдат регистрирани в базата данни на учените в съответната научна област, съгласно Чл. 75, и да са представили актуална информация за научните си резултати към годината на кандидатстването.

(8) При участие в работния колектив на проекта на две или повече изследователски групи от различни организации:

1. В работната програма на проекта се отбелязват дейностите, които ще бъдат осъществени от всяка група;

2. Представя се предварително финансово споразумение между базовата организация и партньорските организации за сумите, които ще получи всяка група, подписано от ръководителите на организациите и ръководителя на колектива. Съответните суми се описват при обосновката на финансовия план. Споразумението се представя на български език и към техническото описание на проекта се прилага превод на английски език с изключение на проекти по ал. 4.

(9) Финансовият план на проектите включва:

1. Разходи за апаратура, материали и други допустими разходи, които не са включени в точки от 2 до 5;

2. Разходи за труд на членовете на колектива, предвидени съгласно изискванията на Чл. 56;

3. Разходи за назначаване на нови докторанти или пост-докторанти със заплащане от проекта по трудов договор, които не се включват в разходите по т. 2;

4. Разходи за командировки до 35 % от сумата на проекта. Ограничението не се отнася за проекти за двустранно сътрудничество;

5. Разходи за обслужване на проекта от базовата организация и другите научни организации на групите, участващи в проекта: до десет процента от общата сума на проекта за проекти по Чл. 29, ал. 1, 4 и 5, и до пет процента за проекти по Чл. 29, ал. 2, 3 и 4. За проектите по Чл. 29, ал. 1, 4 и 5, тридесет процента от тези разходи се използват по решение на ръководителя на проекта за разходи, свързани с проекта.

(10) За специфични проекти или програми могат да се предвиждат специфични групи финансови разходи.

(11) При подаване на проектното предложение ръководителят на научния колектив може да посочи до двама учени от страната или чужбина, които да не бъдат включени като рецензенти на проекта. При определяне на рецензентите ВНЕК се съобразява с искането на ръководителя на колектива.

Чл. 41. (1) Проектните предложения се подават от ръководителя на колектива единствено по електронен път като официалното проектно предложение и техническото описание се подават в два отделни документа, подготвени от колектива на проекта.

(2) Към документите се прилагат сканирани копия на подписано предварително финансово споразумение по ал. 8, т. 2, списък на колектива с подписи на участниците и началната страница на официалното предложение, подписана от ръководителя на научния колектив и ръководителя на базовата организация.

Чл. 42. (1) Административните сътрудници на Фонда за съответния конкурс и тематично направление проверяват постъпилите проекти за административно съответствие по следните критерии:

1. Наличие на официално проектно предложение и техническо описание на проекта.

2. Заявената сума за финансиране на проекта съгласно официалното проектно предложение е в рамките, обявени в поканата за участие в конкурса по Чл. 34, ал. 1, т. 3.

3. Проектното предложение е подадено в срока за подаване на документите, обявен в поканата за участие в конкурса по Чл. 34, ал. 1, т. 4.

4.. Проектното предложение отговаря на изискванията на Чл. 37, ал. 2, базова организация на проекта да е научна организация, която е юридическо лице, или издателя при конкурс за публикуване на монографии и други научни издания.

5. Ръководителят на проекта отговаря на изискванията на Чл. 38, ал. 2 и 3.
6. Официалното проектно предложение съдържа информацията, определена в Чл. 40, ал. 2.
7. Членове на научните колективи, притежаващи образователната и научна степен доктор, са изпълнили изискването на Чл. 40, ал. 7.
8. Представено е споразумението по Чл. 40, ал. 8, т. 2, при участие в работния колектив на проекта на две или повече изследователски групи от различни организации.

(2) В двуседмичен срок след крайния срок за подаване на проектите предложения за конкурса управителят на Фонда уведомява ръководителите на проекти, които не се допускат до участие в конкурса, тъй като не отговарят на едно или повече от изискванията в ал. 1. В същия срок списъкът на проектите предложения, които не са допуснати до участие в конкурса, се публикува на интернет страницата на Фонда.

(3) Ръководителите на проектите предложения, които не са допуснати до участие в конкурса по ал. 2, могат в едноседмичен срок да подадат възражение до ИС, който в едноседмичен срок взема окончателно решение за допускане или недопускане на проектното предложение до участие в конкурса. След решението на ИС, управителят публикува на интернет страницата на Фонда списък с проектите предложения, допуснати до участие в конкурса.

Чл. 43. (1) Оценяването на научните проекти и програми се извършва от независими рецензенти от чужбина и от страната, притежаващи образователната и научна степен доктор и включени в списъка с рецензенти за конкурсната сесия съгласно Чл. 76 при спазване принципите на компетентност, безпристрастност и липса на конфликт на интереси съгласно Чл. 44.

(2) Оценяването на научни проекти може да се извърши и само от национални рецензенти за проектни предложения, свързани с българската култура и история.

(3) Членове на ИС, на ПНЕК или на ВНЕК не могат да бъдат рецензенти на проектни предложения и на междинни и крайни етапи на проекти по време на мандата си.

Чл. 44. (1) При определянето на рецензентите не се допуска конфликт на интереси при случаите, описани в ал. 2 и ал. 3.

(2) Рецензент не може да рецензира проекти в дадено тематично направление на конкурс, когато участва като ръководител или член на колектив на проектно предложение в същото тематично направление на конкурса.

(3) Рецензент не може да рецензира проект:

1. в който участва колектив от висше училище или научен институт, в който рецензентът работи по основен или допълнителен трудов договор;

2. когато е в роднински връзки до втора степен с ръководителя или член на колектива на проекта.

3. с ръководителя, на който има съвместни научни публикации през последните пет години.

Чл. 45. (1) След публикуване на списъка с проектните предложения, допуснати до участие в конкурса съгласно Чл. 42, ал. 3, експертите, включени в списъка с рецензенти за конкурсната сесия, получават достъп до заглавията, резюметата и списъците на научните колективи по постъпилите проектни предложения в тяхната научна област. Интердисциплинарни проектни предложения се включват в списъците на всички научни области, които са заявени в официалното проектно предложение, съгласно Чл. 40, ал. 2, т. 3.

(2) В едноседмичен срок от получаването на информацията по ал. 1 експертите:

1. Посочват проектите, които са компетентни да рецензират (въз основа на научни публикации в списания с импакт фактор, монографии и патенти през последните пет години) и степента си на компетентност по всеки от тях в следните нива:

А) специалист по проблематиката на проекта;

Б) широк специалист в областта.

2. Декларират липса на конфликт на интереси за посочените проекти съгласно Чл. 44. При установяване на невярно съдържание на декларацията рецензентът губи право да бъде рецензент и да участва в проекти на ФНИ за срок от 3 години, като това се оповестява на интернет страницата на ФНИ.

(3) На основа на заявената компетентност на рецензентите от съответната научна област в едноседмичен срок, след изтичане на срока по ал. 2, ВНЕК определя чрез жребий рецензенти на проектните предложения като:

1. Проекти в конкурси с максимална обща сума на един проект над 100 хиляди лева се рецензират от трима рецензенти - двама от които са специалисти по проблематиката на проекта и един е широк специалист в областта и поне двама от рецензентите са чуждестранни, с изключение на случаите по Чл. 40, ал. 4;

2. Проекти в конкурси с максимална обща сума на един проект под 100 хиляди лева се рецензират от двама рецензенти, поне един от които специалист по проблематиката на проекта, като и двамата експерти могат да бъдат национални рецензенти;

3. Проекти от конкурс „Идеи“ се рецензират само от чуждестранни рецензенти, с изключение на случаите по Чл. 40, ал. 4.

(4) Ако за дадено проектно предложение няма достатъчно експерти, заявили компетентност, ВНЕК определя липсващия брой рецензенти използвайки

информацията, предоставена в базата данни за рецензентите от съответната научна област. Рецензентите, определени по този начин, декларират липса на конфликт на интереси за посочените проекти съгласно Чл. 44.

(5) Един експерт може да рецензира не повече от пет проектни предложения в рамките на една конкурсна сесия.

(6) В двудневен срок след решението на ВНЕК управителят на Фонда изпраща официално писмо за назначаване за рецензенти по проектите и:

1. подробни указания за условията на конкурсите;
2. методиката и критериите за оценяване на проектните предложения;
3. подаденото проектно предложение в електронен вид;
4. връзка към информацията в базите данни на Фонда за ръководителя и членовете на научния колектив на проекта и техните текущи проекти или проекти, завършили през последните три години.

(7) Определените рецензенти са анонимни за вносителите на проекта, както и за всички лица с изключение на членовете и секретаря на ВНЕК, която организира оценяването.

(8) В двуседмичен срок, считан от датата на уведомяване, всеки рецензент представя рецензия в електронен вид, в която:

1. оценява проекта по точкова система съгласно правилата на конкурса и указанията за оценяване на проектни предложения за него като мотивира поставените точки по всеки критерий;
2. отбелязва дали проектът отговаря на условията на конкурса и на изискванията на този Правилник и при несъответствие го отразява в оценката си;
3. ако смята за необходимо или полезно, препоръчва промени в работната програма или финансовия план на проекта.

Чл. 46. (1) В двуседмичен срок след постъпване на рецензиите ВНЕК разглежда рецензиите поотделно за всяко проектно предложение като:

1. установява съответствието на точките в рецензиите с мотивите по съответния критерий и с указанията за оценяване на проектни предложения за конкурса и при липса на съответствие или недостатъчно обоснована оценка определя суперрецензент по реда на т. 2 и т. 3, като рецензията на суперрецензента заменя необоснованата рецензия;
2. сравнява получените оценки от рецензентите и при значителни разлики в оценките (повече от десет процента от максималния брой точки според методиката за оценяване на проектите в конкурса) определя суперрецензент, който е

специалист по проблематиката на проекта, съгласно предварително заявена компетентност съгласно Чл. 45, ал. 2;

3. суперрецензентът се запознава с проектното предложение и постъпилите рецензии и в едноседмичен срок от датата на уведомяването изготвя рецензия, която заменя една от предните рецензии по негова преценка.

(2) Временните и постоянните научно-експертни комисии, ИС, техните председатели, заместник-председатели и членове, като и управителят, експерти и административни сътрудници на Фонда не могат да променят рецензии, точки или мотивировки в тях или да преценяват да не се вземат под внимание постъпили рецензии при класирането на проектните предложения, освен при случаите по ал. 1.

Чл. 47. (1) В едноседмичен срок след приключване на процедурата по Чл. 46, ал. 1 ВНЕК класират проектните предложения на основата на средния брой точки от рецензиите и предлагат на ИС за утвърждаване класирането и списък на проектните предложения за финансиране в рамките на предварително обявения бюджет за конкурса и тематичното направление, за което отговарят.

(2) Ако рецензентите са предложили промени във финансовия план на проекта, ВНЕК ги отчита напълно или частично при предложението си за финансиране.

(3) Не могат да бъдат финансирани проектни предложения, получили по-малък брой точки от минималния праг, определен в указанията на ИС за конкурса. Ако проектните предложения, които са оценени по-високо от минималния праг, не са достатъчни за изразходване на предвидения бюджет по тематичното направление, останалата сума се разпределя с решение на ИС за финансиране на резервни проектни предложения от други тематични направления или научни области на същия конкурс.

Чл. 48. (1) В едноседмичен срок след постъпване на предложението от ВНЕК ИС одобрява класирането и списъка на проектите за финансиране по даденото тематично направление и на резервните проекти.

(2) Решението на ИС се подписва от председателя на съвета и се публикува на интернет страницата на Фонда в тридневен срок. Към решението се прилага списък с класирането на всички проекти в конкурса и получените точки при оценяването им.

(3) В срока по ал. 2 управителят изпраща по електронен път на ръководителите на проектните предложения решението на ИС и рецензиите на проектното предложение. Ръководителите на проектни предложения могат да подават възражения до Фонда по рецензиите в двуседмичен срок след срока по ал. 2. Възраженията не се разглеждат в рамките на конкурса, а се предоставят на постоянната научно-експертна комисия за базите данни, която ги разглежда по същество и преценява дали съответният експерт да остане в списъка с рецензенти

или да бъде заличен от него за следващи конкурсни сесии.

Чл. 49. (1) В срок от три дни от решението на ИС за определяне на съответния проект за финансиране управителят на Фонда отправя покана до ръководителя му за сключване на договор за финансиране на научноизследователския проект.

(2) Договорът по ал. (1) се сключва между Фонда, представляван от управителя, ръководителя на научния колектив и базовата организация, представлявана от ръководителя ѝ. Договорът се сключва не по-късно от две седмици след поканата по ал. 1. Подписването на договора може да се отложи с не повече от един месец по мотивирано заявление на ръководителя на колектива.

(3) Договорът се сключва за цялата сума по проекта, предвидена в решението на ИС, и за целия период за работа по проекта, като сумата за работа по проекта не може да бъде променяна, освен при получаване на задоволителна или незадоволителна оценка на междинен отчет по проекта, съгласно Чл. 71.

(4) Когато сумата на проекта е намалена спрямо заявената във финансовия план на проектното предложение, се подписва ново споразумение за разпределение на дейностите по проекта и на финансовите средства по Чл. 40, ал. 8, т. 2.

(5) До десет работни дни след подписване на договора Фондът превежда предвидените суми на базовата организация и на другите научни организации.

Чл. 50. Ако класиран научен колектив или съответната научна организация откажат сключването на договора на основа на одобреното проектно предложение, след изтичане на срока по Чл. 49, ал. 2 управителят отправя покана до следващия от листата на резервните проекти.

Чл. 51. (1) Оценяването на проекти по конкурси за национални центрове по върхови постижения и за научна инфраструктура включва два етапа:

1. оценяване от рецензенти;

2. защита на проектните предложения, преминали първия етап.

(2) Оценяване от рецензенти се провежда по процедурата, описана в Чл. 42 - 47, и в резултат на полученото класиране се определят проектите, преминали предварително определения в указанията на ИС минимален праг, които се разглеждат във втория етап на оценяването.

(3) Проектите се рецензират само от чуждестранни рецензенти, с изключение на случаите по Чл. 40, ал. 4. Въз основа на препоръките на рецензентите, колективите на проектите, допуснати до втория етап на оценяването, могат да правят промени в подаденото предложение.

(4) Защитата на проектните предложения включва представяне на проекта от ръководителя на колектива пред ВНЕК и рецензентите на проекта, отговори на

критичните въпроси и препоръки на рецензентите.

(5) На основа на представянето ВНЕК и рецензентите обсъждат и поотделно оценяват проекта. Проектите се класират на основа на средната стойност на оценката от първия етап и оценките на ВНЕК и на рецензентите на втория етап от оценяването.

(6) Одобрението на проектите за финансиране и подписването на договорите се осъществява по реда на Чл. 48 и чл. 49.

Чл. 52. (1) Проектни предложения за конкурсите за национално съфинансиране на проекти за научни изследвания, развитие на научна инфраструктура или научен капацитет, одобрени за финансиране по програми на ЕС, се подават от висши училища, научни институти или други научни звена и съдържат:

1. Официално описание на проекта на български език, което включва заглавие на проекта, акроним, конкурс, по който е финансиран проектът, научна област или области, резюме на проекта, списък на участващите научни организации, име и адрес на ръководителя на колектива от България, име и адрес на координатора на проекта;

2. Финансова информация за проекта: обща сума на проекта, общо финансиране от ЕК, обща сума на частта от проекта за колектива от България, общо финансиране от ЕК за колектива от България и искана сума за национално съфинансиране;

3. Финансов план за исканата сума за национално съфинансиране, която да бъде отпусната от Фонда. Финансовият план трябва да е съгласуван с изискванията на този правилник и договора с ЕК;

4. Списък на научния колектив от България;

5. Копия на следните документи: подписания договор с ЕК, официалното резюме на проекта, страниците с административна информация за проекта и за колектива от България, страниците с общата финансова информация за проекта и с финансовата информация за колектива от България, страниците от проектното предложение, засягащи дейността на колектива от България.

(2) Проектното предложение се подава не по-късно от шест месеца от датата на подписване на договора с ЕК или от продължението на етап на проекта.

(3) Исканата сума от Фонда за национално съфинансиране на проекта не може да надвишава предвидената за тази цел сума в договора с ЕК.

(4) ВНЕК разглежда подаденото проектно предложение в едномесечен срок и, при липса на несъответствия на подадените документи го предлага на ИС за финансиране.

(5) Одобрението на проектите за финансиране и подписването на договорите се

осъществява по реда на Чл. 48 и чл. 49.

(6) Когато основният проект е разделен на етапи, национално финансиране се предоставя на всеки етап в зависимост от основното финансиране на колектива от България за съответния етап. Финансирането за следващ етап се предоставя след:

1. подаване на копие от отчета на проекта или на колектива от България пред ЕК;
2. приемане на финансовия отчет за предходния етап от НЕК.

Чл. 53. (1) Проектни предложения за конкурсите за предоставяне на оборотни средства по проекти за научни изследвания, развитие на научна инфраструктура или научен капацитет, одобрени за финансиране от оперативни програми или други програми на ЕС, се подават от организацията, получила финансиране, по реда на Чл. 52, ал. 1 и се разглеждат по реда на Чл. 52, ал. 3, 4 и 5.

(2) До един месец след успешно приключване на основния проект и възстановяване на средствата, изразходвани по него от финансиращата оперативна програма или друга програма на ЕС, научната организация, получила оборотните средства, ги възстановява на Фонда.

Чл. 54. (1) Рецензентите и суперрецензентите, извършващи начално оценяване на проектните предложения или междинно или окончателно оценяване на финансирани проекти, получават възнаграждение в размер на не по-малко 60 % от минималната месечна работна заплата за рецензиран проект. Възнаграждението не се изплаща ако по вина на рецензента рецензията не е предадена в предвидения в този Правилник срок. Размерът на възнаграждението се определя ежегодно от ИС.

(2) Рецензент може да откаже получаването на възнаграждение за оценяване на проектни предложения или отчети.

Раздел VI

Работа и управление на финансовите средства по научните проекти, междинно и крайно отчитане

Чл. 55. (1) По предложение на управителя ИС приема финансови правила за допустимите разходи за различните видове проекти и указания за изразходване и отчитане на финансовите средства, предоставени от Фонда.

(2) В двумесечен срок след публикуване на решението на ИС за финансиране на проектите за всяка конкурсна сесия, управителят организира информационна среща с ръководителите на проекти и счетоводителите, отговорни за финансовото обслужване на проектите, на която финансови специалисти от Фонда представят и разясняват указания за управление и отчитане на финансовите средства, предоставени от Фонда.

Чл. 56. (1) Средствата за изпълнение на научноизследователския проект се предоставят на изпълнителя по ред и условия, определени в договора за изпълнение на проекта.

(2) На членовете на научния колектив, спечелил конкурса, може да се изплаща възнаграждение в размер до 20 на сто от сумата на договора за дадения етап.

(3) Когато в състава на научния колектив са включени млади учени, пост-докторанти, докторанти, и/или студенти, за възнаграждение за извършената от тях работа по проекта могат да се използват допълнително както следва:

1. до 5 на сто от сумата на договора за дадения етап, когато по-малко от една пета от състава на научния колектив са млади учени, пост-докторанти, докторанти, и/или студенти;

2. до 10 на сто от сумата на договора за дадения етап, когато поне една пета от състава на научния колектив са млади учени, пост-докторанти, докторанти, и/или студенти;

3. до 15 на сто от сумата на договора за дадения етап, когато поне една трета от състава на научния колектив са млади учени, пост-докторанти, докторанти, и/или студенти.

(4) Възнагражденията на отделните членове на научния колектив се определят съобразно извършената от тях работа по проекта, отчитайки т. 1-3 в ал. 3. По преценка на ръководителя на проекта за възнагражденията на младите учени, пост-докторанти, докторанти, и/или студенти, които са членове на научния колектив, могат да се използват и средствата, определени в ал. 2.

Чл. 57. (1) Финансовите средства по проекта се изразходват целесъобразно съгласно средствата, предвидени в отделните групи разходи по Чл. 40, ал. 9 във финансовия план към договора.

(2) При необходимост от използване на част от предвидените средства за друга група разходи:

1. Когато сумата не надвишава петнадесет процента от сумата на съответния период на проекта, ръководителят на проекта може да преразпредели сумата, за което информира с писмо управителя на Фонда и ръководителя на научната организация, обслужваща финансово проекта, което се включва към отчетната финансова документация на проекта;

2. Когато сумата надвишава петнадесет процента, но не повече от двадесет и пет процента от сумата на проекта за дадения период, ръководителят на проекта изпраща обосновано предложение за преразпределението на средствата до управителя на Фонда, който в двуседмичен срок взема решение по предложението.

(3) При промените по ал. 2 не могат да се нарушават ограничения върху

изразходване на финансовите средства наложени от този Правилник или условията на конкурса.

Чл. 58. Разходи, направени преди подписване на договора по Чл. 49, не се допустими разходи по проекта.

Чл. 59. В случаите, когато средствата за финансиране на научни проекти и дейности се предоставят от други организации, условията и редът за финансиране се определят съгласувано с донорските организации при спазване на разпоредбите на Закона за насърчване на научните изследвания и този Правилник.

Чл. 60. При необходимост от промяна в работната програма на проекта, която засяга достигането до някой от очакваните резултати или включва съществена промяна в дейностите, предвидени за съответния период на проекта:

1. Ако промяната засяга по-малко от петнадесет процента от очакваните резултати или планираните дейности, ръководителят на проекта уведомява с писмо управителя на Фонда;
2. Ако промяната засяга повече от петнадесет процента, но не повече от двадесет и пет процента, от очакваните резултати или планираните дейности, след писмо на ръководителя на проекта, отговорната ПНЕК обсъжда с ръководителя необходимостта от промяна в работната програма и взема решение.

Чл. 61. (1) При необходимост от промяна в работния колектив на проекта:

1. При отпадане или включване в колектива на студент или докторант ръководителят на проекта уведомява с писмо управителя на Фонда и ръководителя на научната организация, което е придружено с обяснение на причините за отпадането или включването, и писмо за съгласие от съответния член на колектива.
2. При отпадане на член на колектива, притежаващ докторска степен, ръководителят на проекта уведомява с писмо управителя на Фонда и ръководителя на научната организация, което е придружено с обяснение на причините за отпадането, и писмо за съгласие от съответния член на колектива. Ако липсва писмо за съгласие, отпадането се разглежда от съответната ПНЕК.
3. При включване на нов член на колектива, притежаващ докторска степен, ръководителят на проекта уведомява с писмо управителя на Фонда и ръководителя на научната организация, което е придружено с обяснение на причините за включването и писмо за съгласие, подписано от повече от половината от членовете на колектива, притежаващи докторска степен.

(2) Промяната в колектива на проекта не води до промяна на общата сума за финансиране на проекта, определена с подписания договор или до преразпределение на средства между научните организации;

(3) Ако след промяната в състава на колектива частта на млади учени, пост-

докторанти, докторанти и студенти спадне под праговете, предвидени в Чл. 56, ал. 3, ръководителят на проекта предлага преразпределение на средствата по групи разходи на проекта по процедурите, предвидени в Чл. 57.

(4) Ръководителят на колектива на проекта се освобождава:

1. по негово писмено заявление;
2. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си;
3. при влязла в сила присъда;
4. при поставяне под запрещение.

(5) Заявлението за освобождаване по т. 1 се подава до управителя на Фонда от ръководителя, а по т. 2, 3 или 4 от член на колектива, упълномощен от повече от половината от членовете на колектива, притежаващи докторска степен. Заявлението включва описание на причините за освобождаването, съпровождащи документи, потвърждаващи обстоятелствата по ал. 4, и предложение за нов ръководител на колектива, отговарящ на изискванията на този Правилник.

(6) Заявлението по ал. 5 се разглежда от съответната ПНЕК, която предлага проект за решение. Решението по искането се взема от ИС в едномесечен срок след постъпване на заявлението.

Чл. 62. (1) При необходимост от удължаване на срока за работа по проекта или по негов етап поради забавяне от научен, технически или друг характер:

1. Ако удължението е до една четвърт от продължителността на етапа ръководителят на проекта уведомява с писмо управителя на Фонда и ръководителя на научната организация, което е придружено с обяснение на причините за забавянето и информация за крайната дата, на която ще бъде представен отчетът по проекта;
2. Ако удължението е повече от една четвърт от продължителността на етапа, но не повече от половината, ръководителят на проекта подава заявление за удължаване на срока до управителя на Фонда. Отговорната ПНЕК обсъжда с ръководителя необходимостта от удължението и взема решение по заявлението;
3. Удължаването на срока за работа по проекта не променя сумата, с която се финансира проекта.

(2) Промените по ал. 1 се правят поне два месеца преди изтичане на срока за съответния етап на проекта.

(3) При успешно изпълнение на работната програма на проекта, проектът може да бъде приключен преди изтичане на крайния срок по договора. В такъв случай ръководителят на проекта уведомява с писмо управителя на Фонда и ръководителя на базовата организация за успешното приключване и посочва датата, на която ще

бъде представен отчетът по проекта. Писмото се подава не по-късно от един месец преди дата за представяне на отчета.

Чл. 63. При публикуване на научни резултати, получени във връзка с работата по проекти, финансирани от Фонда, в научни публикации, заявки за патенти, представяния на научни прояви и други форми на представяне на резултатите, членовете на колектива отбелязват, че работа е осъществена по проекти финансирани от Фонд „Научни изследвания“, и, ако условията на изданието позволяват, посочват номерата на договорите.

Чл. 64. (1) За всеки финансиран проект на Интернет страницата на Фонда, Фондът създава отделна страница, включваща страница с публичен достъп и страница за техническа връзка с Фонда с ограничен достъп.

(2) Страницата с публичен достъп съдържа:

1. Наименованието и резюмето на проекта;
2. Работния колектив, участващите научни организации и информация за връзка с ръководителя на проекта;
3. Очакваните и постигнати резултати при междинния и крайния отчети и кратък анализ на тяхната значимост;
4. Списък на научните публикации, изработени във връзка с проекта, с интернет връзка към публикациите в електронната страница на списанието, в което са публикувани, и/или към публично достъпни електронни копия на публикациите, а за издания, публикувани само в печатен вид, се публикува началната страница, страницата с отбелязано финансиране от Фонда и други страници по желание на научния колектив;
5. Списък на патентите, изработени във връзка с проекта, с препратки към съответните интернет страници;
6. По преценка на ръководителя на проекта може да се предостави и друга информация във връзка с проекта като предложения за индустриални или други полезни за обществото приложения на резултатите.

(3) Страница за техническа връзка с Фонда с ограничен достъп се използва за:

1. Подаване междинния и крайния отчет на проекта и получаване на рецензиите за тях;
2. Подаване на писма по Чл. 57, 60, 61 и 62;
3. Обмен на информация с Фонда във връзка с работата по проекта;
4. Съхранение на документацията по проекта в електронен формат.

(4) Ръководителят на проекта отговаря за въвеждане и обновяване на

информацията на страницата на проекта. Информацията се съхранява седем години след приключване на проекта.

(5) При подаване на нови проектни предложения участниците в работните колективи задължително посочват връзка към страниците на текущи или приключили през последните пет години проекти с Фонда.

(6) Страниците на проектите се включват в база данни на Фонда за текущи и за приключили проекти, която е публично достъпна.

Чл. 65. (1) Проекти с продължителност до две години се провеждат на един етап и се отчитат само с окончателен отчет.

(2) Проекти с продължителност от три или четири години се провеждат на два равни по продължителност етапа, като продължаването на проекта за втория етап зависи от оценката на междинния отчет.

(3) Проекти или програми с продължителност над четири години се провеждат на три етапа, като продължаването на проекта за втория и третия етап зависи от оценката на междинните отчети.

Чл. 66. (1) Ръководителите на проектите, финансирани от Фонда, подават междинен научен и финансов отчет при приключване на всеки етап и окончателен научен и финансов отчет при окончателно приключване на проекта.

(2) Научният отчет се представя на езика, на който е подадено техническото описание на проекта, и включва:

1. кратко описание на осъществените изследвания или дейности по всеки от работните пакети, описание на постигнатото по всеки от очакваните научни резултатите за дадения етап и обяснение на причините, ако част от очакваните резултатите не са постигнати;

2. списък на научните публикации и заявки за патенти, включващи научни изследвания, финансирани по проекта, в които това е отбелязано съгласно Чл. 63, както и копия от тези публикации и заявки;

3. списък на участията в научни форуми или посещения в научни организации в чужбина, на които са представени резултати от проекта;

4. предложения за индустриални или други полезни за обществото приложения на резултатите от проекта;

5. информацията по Чл. 64, ал. 2, която се публикува на интернет страницата на проекта.

(3) Финансовият отчет включва необходимата счетоводна информация за преценка на допустимостта на направените разходи съгласно финансовите правила за съответния тип проекти и указанията за отчитане на финансовите средства,

предоставени от Фонда, определени от ИС в съответствие с Чл. 55, ал. 1.

(4) Научният отчет се подписва от ръководителя на проекта, а финансовият отчет се подписва от ръководителя и главния счетоводител на организацията, обслужваща финансово проекта.

(5) При отчитане на междинен етап, до петнадесет процента от сумата за етапа на проекта, който се отчита, може да остане за осъществяване на дейности за периода до получаване на финансирането за следващия етап и да бъде отчетена във финансовия отчет за следващия етап.

Чл. 67. (1) Междинният отчет се съпровожда от актуализирана работна програма и актуализиран финансов план на проекта за следващия етап.

(2) Процедурата по оценяване на междинния отчет и приемане на решението за продължаване на проекта за следващ етап или за прекратяването му не може да е по-дълга от два месеца, с изключение на случаите по обжалване на решението по Чл. 71 или Чл. 73.

Чл. 68. (1) Отчетите се подават в електронен вид в сроковете, предвидени в договора, като се отчитат промените, направени по реда на Чл. 62.

(2) Ако междинен или окончателен отчет по проект не бъде предаден до два месеца след изтичане на определения срок по ал. 1, ръководителят и членовете на колектива нямат право да участват в колективи за подаване на нови проектни предложения по конкурси на Фонда до предаване на отчета. През този двумесечен период договорът за изпълнение на проекта не може да предвижда неустойка.

Чл. 69. (1) ПНЕК организират оценяването на междинните и крайните научни и финансови отчети като в двуседмичен срок след срока по Чл. 68 определят по двама рецензенти от базата данни на рецензентите за текущата година, дали съгласие да рецензират междинни и окончателни отчети на проекти. При интердисциплинарни проекти, отчетите се оценяват от ПНЕК по основната научна област, която при обсъждането на отчета може да покани представители на ПНЕК по допълнителните научни области.

(2) Рецензирането и оценяването на отчетите се извършва по форма и критерии, утвърдени от ИС по предложение на ПНЕК.

(3) Един от рецензентите на междинния и крайния отчет е рецензент на началното проектно предложение или член на ВНЕК, организираща оценяването му, ако съответните експерти са дали съгласие да рецензират междинни и крайни отчети на проекти за текущата година.

(4) При определянето на рецензентите не се допуска конфликт на интереси, определен в Чл. 44.

(5) Един експерт може да рецензира не повече от шест отчета на проекти в рамките

на една година.

(6) Рецензентите са анонимни за колектива на проекта.

(7) В двудневен срок след решението на ПНЕК, управителят на Фонда изпраща до рецензентите:

1. официално писмо за назначаване;
2. подробни указания за правилата и критериите за оценяване на отчетите;
3. връзка към електронните копия на отчетите по проектите, които ще рецензират;
4. връзка към електронните копия на подадените проектни предложения и подписаните договори;
5. връзка към подадените писма по Чл. 57, 60, 61 и 62.

(7) В двуседмичен срок след получаване на писмото за назначаване всеки рецензент представя рецензия в електронен вид, в която:

1. оценява постигнатите научни резултати и работата по проекта на основа на информацията в научния отчет по проекта и научните публикации съгласно оценките, описани в ал. 8;
2. основна тежест при оценката имат научните публикации, като се отчита импакт факторът на списанията, в които са публикувани, както и заявките за патенти, изградена апаратура с уникални характеристики, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - студии или монография.
3. в зависимост от типа на конкретния конкурс ИС може да определя и други основни критерии за оценка на отчетите;
4. изразява мнение за съответствие на финансовите разходи с условията на договора и с финансовия план, като отчита промените по реда на Чл. 57, ако има такива;
5. за проекти, оценени с оценка „задоволителен“, изразява мнение с каква част да бъде намалена предвидената сума по договора за следващия етап на проекта;
6. ако смята за необходимо или полезно, при междинно отчитане препоръчва промени в актуализираната работна програма или финансов план за следващия етап на проекта.

(8) Проектите се оценяват със следните оценки:

1. „много добър“ – за проекти, които отговарят на изискванията за оценка „добър“ и са постигнали значително повече резултати от очакваните, които са отразени в научни публикации в авторитетни научни списания с импакт фактор, отговарящи на изискването на Чл. 63, или заявки за патенти, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - студии или монография;

2. „добър“ – за проекти, които са постигнали основната част от научните резултати за дадения етап, но не по-малко от две трети от тях, или еквиваленти по значимост резултати, свързани с работа по проекта, които са отразени в научни публикации в списания с импакт фактор, отговарящи на изискването на Чл. 63, или заявки за патенти, изградена апаратура с уникални характеристики, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - студии или монография;

3. „задоволителен“ – за проекти, които са постигнали част от научните резултати за дадения етап, но не по-малко от една трета от тях, или еквиваленти по значимост резултати, свързани с работа по проекта, част от които са отразени в научни публикации, отговарящи на изискването на Чл. 63. При междинно отчитане постигнатите резултати трябва да дават възможност проектът да бъде продължен и успешно завършен;

4. „незадоволителен“ – за проекти, които са постигнали по-малко от една трета от очакваните резултати, документирани с научни публикации, поради което при междинно отчитане проектът не може да бъде продължен или завършен успешно.

Чл. 70. (1) В двуседмичен срок след постъпване на рецензиите ПНЕК разглежда рецензиите поотделно за всеки отчетен проект като установява съответствието на оценката и мотивите на рецензентите с критерии за конкурса и при липса на съответствие изисква от рецензентите да коригират несъответствието в едноседмичен срок.

(2) На основа на рецензиите приема оценка за научния отчет на проекта и установява дали отпускнатите средства са изразходвани по предназначение.

(3) Представя пред ИС доклад за утвърждаване на оценките на отчетите и за изразходването на отпускнатите средства.

Чл. 71. (1) ИС утвърждава доклада с оценките на ПНЕК за междинните и крайните отчети на проектите.

(2) За междинни отчети на проектите получили оценка „много добър“ или „добър“, ИС приема решение за отпускане на средствата за втория етап на проектите в пълен размер, предвиден в договора.

(3) За междинни отчети на проекти получили оценка „задоволителен“ ИС разглежда препоръките на рецензентите и на ПНЕК и приема решение за продължаване на проекта като намалява сумата за финансиране на следващият етап на проекта до не повече от седемдесет процента от средствата за втория етап на проекта, предвидени в договора.

(4) За междинни отчети на проекти получили оценка „незадоволителен“, ИС приема решение за прекратяване на проекта.

(5) Решенията на ИС по ал. 1-4 се подписват от председателя на съвета и се

публикуват на интернет страницата на Фонда.

(6) Оценките и решенията на ИС могат да се обжалват по реда на Чл. 73, ал. 3-5.

(7) До десет работни дни след решението на ИС Фондът превежда предвидените суми за следващия етап на проекта на базовата организация и на другите научни организации, обслужващи финансово проекта.

Чл. 72. (1) По предложение на ПНЕК, организиращи крайното оценяване на проектите, ИС определя до два най-успешни проекта от всеки приключил конкурс, които са постигнали най-добри резултати по отношение на целите на конкурса и на научните публикации, като се отчита импакт факторът на списанията, в които са публикувани, както и заявките за патенти, изградена апаратура с уникални характеристики, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - студии или монография.

(2) Проекти, определени по ал. 1, се обявяват на интернет страницата на Фонда и ръководителят на проекта, членовете на научните колективи и научните организации получават грамоти от Фонда за най-успешен проект за дадения конкурс.

(3) ИС може да приема решения за стимулиране на колективите на успешните проекти, които са получили оценка „много добър“ при крайното оценяване.

(4) Ръководителите на научни колективи на проекти, получили незадоволителна оценка при междинно или крайно оценяване нямат право да кандидатстват като ръководители на колективи по проекти за три години, считано от датата на решението на ИС.

Чл. 73. (1) Всички средства, за които е установено, че са изразходвани не по предназначение, се възстановяват на Фонд "Научни изследвания" в пълен размер заедно със законната лихва, считано от решението на ИС по ал. 5 или по ал. 2 ако не е постъпило възражение.

(2) Решението за искане за възстановяване се взема от ИС по предложение на ПНЕК, съгласувано с управителя.

(3) Ръководителят на проекта и/или ръководителят на базовата организация, могат в едномесечен срок да направят мотивирано възражение по решението по ал. 2.

(4) До една седмица след постъпване на възражението управителят на Фонда в присъствие на ръководителя на проекта, представител на базовата организация, и председателя на ПНЕК, определят чрез жребий двама независими суперрецензенти от листата на рецензентите за съответната научна или тематична област, които преценяват дали отпуснатите средства са изразходвани по предназначение като разглеждат научния и финансов отчет, мотивите на ПНЕК и мотивираното възражение.

(5) Отчитайки мнението на суперрецензентите, ИС потвърждава или отменя решението си по ал. 2, като ръководителят на проекта и/или ръководителят на базовата организация не могат да подават повторно възражение до ИС.

(6) Фондът не може да изисква възстановяване на други средства с изключение на посочените в ал. 1.

Раздел VII

Бази данни, подържани от Фонда

Чл. 74. (1) Фондът подържа и ежегодно обновява следните бази данни:

1. С учените в България по научни области;
2. С български и чуждестранни рецензенти на проекти по различните научни области за конкурсите на Фонда за съответната година;
3. С текущи и с приключили проекти, финансирани от Фонда по различните типове конкурси и по научни области.

(2) Създаването и обновяването на базите данни се осъществяват от ПНЕК за базите данни, и от администрацията на Фонда.

(3) Всички бази данни са публично достъпни чрез Интернет страницата на Фонда на български и английски език.

(4) Фондът предоставя необходимата информация за включване в Регистъра на научната дейност в Република България и използва данните в него при планиране на дейността си.

Чл. 75. (1) Базата данни на учените в България по научни области се изготвя на основата на доброволно регистриране на учените в България, притежаващи образователната и научна степен доктор, и предоставяне на информация за:

1. Научната им степен, академична длъжност, месторабота;
2. Една или повече области на научна компетентност и специфични подобласти в техните рамки;
3. Списъци на научните публикации в издания, включени в базите данни на ISI Thomson и/или Scopus, за цялата кариера и брой цитати на тези публикации през последните пет години;
4. Списъци на научните публикации в списания, включени в базите данни на ISI Thomson и/или Scopus, за последните пет години и брой цитати на тези публикации;
5. Списък на монографии и брой цитати на тези публикации през последните пет години;

6. Списъци на други публикации за цялата кариера и за последните пет години, и брой цитати на тези публикации през последните пет години;

7. Списък на патенти или други документи за интелектуална собственост;

8. Ръководство и/или участие в научни проекти финансирани от Фонда или други източници, които са текущи или са завършили през последните пет години.

(2) Информацията в базата данни се допълва и обновява всяка година от регистрираните учени до 1 март.

(3) При обновяването на информацията в базата данни учените посочват за всеки от предвидените за годината конкурси и тематика дали са компетентни и съгласни да участват като членове на НЕК или като рецензенти, както и дали са съгласни да рецензират междинни и крайни отчети по проекти.

(4) След изтичане на срока за регистрация и обновяване на информацията в регистъра, ПНЕК за базите данни на рецензентите и учените по научни области проверява информацията за двадесет процента от регистрираните учени избрани чрез жребий. Ако ПНЕК установи, че представените данни са завишени с повече от десет процента по някой показател, регистрацията на учения се заличава за срок от две години.

(5) На основа на подадената информация ПНЕК за базите данни подрежда учените, съгласно критериите в Приложение 1 на настоящия правилник по следните научни области:

1. Математически науки и информатика;

2. Физически науки;

3. Химически науки;

4. Биологически науки;

5. Медицински науки;

6. Науки за земята;

7. Технически науки;

8. Аграрни науки;

9. Обществени науки;

10. Хуманитарни науки.

(6) Учените, осъществяващи интердисциплинарни изследвания в две или повече научни области, се подреждат във всички области на компетентност, в които имат научни публикации.

(7) Подреждането на учените в отделните научни области се публикува на интернет

страницата на Фонда и се използва при определянето на състава на ИС и комисиите на Фонда и при изготвянето на базата данни с рецензенти на Фонда, както следва:

1. Първите 10% от учените в подреждането могат да бъдат предлагани и избирани за членове на ИС;
2. Първите 20% от учените в подреждането могат да бъдат предлагани и избирани за членове на ПНЕК или ВНЕК и за суперрецензенти;
3. Първите 40% от учените в подреждането се включват в базата данни с рецензенти на Фонда.

Чл. 76. (1) Базата данни с български и чуждестранни рецензенти на проекти по различните научни области се изготвя от ПНЕК за базите данни и се обновява ежегодно във връзка с предвидените в годишната програма на Фонда конкурси и отчитането на текущи проекти.

(2) Рецензенти от България могат да бъдат учени, регистрирани в базата данни на учените в България по научни области, регламентиран в Чл. 75, които са сред първите 40% от учените в съответната научна област, съгласно подреждането по Чл. 75 ал. 5, и които са заявили съгласието си да участват като рецензенти за определената конкурсна сесия.

(3) Минималният брой публикации в списания, включени в базите данни на ISI Thomson и/или Scopus, за последните пет години на българските рецензенти, включени в листата на рецензентите за дадената научна област се използват като минимално изискване за научната компетентност на чуждестранните рецензенти в съответната научна област. За обществени и хуманитарни науки минималното изискване се определя от публикациите в индексирани издания, студии и/или монографии.

(4) Членове на ИС, на ПНЕК или на ВНЕК не могат да бъдат включвани в списъка с рецензенти по време на мандата си.

(5) ПНЕК за базите данни изготвя предварителен списък на чуждестранните рецензенти от:

1. списъци с чуждестранните рецензенти за предните години;
2. бази данни с експерти-оценители за проекти за научни изследвания на Европейската комисия или на Фондове за научни изследвания от чужбина;
3. аргументирани предложения от експертите, включени в списъка на националните рецензентите в съответната научна област като един национален експерт може да предлага до четирима чуждестранни експерта за една година.

(6) Управителят на Фонда отправя покана до чуждестранните рецензенти, включени в предварителен списък, да се регистрират в базата данни за рецензенти и в срока

по Чл. 75, ал. 2 да предоставят следната информация:

1. Научната им степен, академична длъжност, месторабота;
2. Една или повече области на научна компетентност и специфични подобласти в техните рамки;
3. Списък на научните си публикации в списания, включени в базите данни на ISI Thomson и/или Scopus, за последните пет години.

(7) При регистрация и подаване на информацията в регистъра, чуждестранните експерти посочват за всеки от предвидените за годината конкурси и тематики дали са компетентни и съгласни да участват като рецензенти.

(8) На основата на подадена информация ПНЕК за базите данни включва в списъка с рецензенти за дадения конкурс всички чуждестранните експерти, които имат степен доктор и брой публикации в списания, включени в базите данни на ISI Thomson и/или Scopus, за последните пет години над изискванията по ал. 3 за съответната научна област.

Чл. 77. (1) Базата данни с проекти, финансирани от Фонда, съдържа две секции:

1. Текущи проекти;
2. Приключили проекти.

(2) Базата данни включва информацията, предвидена в Чл. 64, ал. 2, за всеки проект.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Този правилник се издава на основание § 3 и § 25, т.1, от заключителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания.

§ 2. Този правилник отменя Правилника на Фонд "Научни изследвания", издаден от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 73 от 20.08.2004 г., изм. и доп., бр. 104 от 27.12.2005 г., бр. 86 от 24.10.2006 г., бр. 107 от 16.12.2008 г., изм., бр. 29 от 16.04.2010 г.

§ 3. Правилникът се издава съгласувано с министъра на финансите.

§ 4. По смисъла на този Правилник:

1. "Научна организация" е юридическо лице, което извършва научни изследвания в съответствие с действащото законодателство, и в което на основен трудов договор работят хабилитирани лица, избрани след конкурс, обявен от същата организация по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

2. "Научно-експертна комисия" е комисия, включваща хабилитирани лица от една или сродни специалности в една или различни научни области.

3. "Млад учен" е лице, което извършва научноизследователска и научно-образователна дейност във висше училище и/или научна организация след придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър", но не повече от 10 години след придобиването ѝ.

4. "Докторант" е учен, който е в процес на придобиване на образователна и научна степен „доктор".

5. "Постдокторант" е учен, който е придобил образователна и научна степен „доктор", но не повече от 5 години след придобиването ѝ.

§ 5. Когато ръководител или член на колектива не може да подпише лично документ, предвиден в този правилник, неговото съгласие или несъгласие може да бъде заявено с писмо, изпратено от официалната електронна пощенска кутия на учения.

§ 6. В едномесечен срок от влизане в сила на този правилник ИС на Фонда определя с конкурс състава на ПНЕК за базите данни съгласно Чл. 18, а. 3 и Чл. 20. ПНЕК за базите данни определя функционалните и технически изисквания за изработване на софтуерен продукт за електронното регистрирането на учените в базата данни по научни области, класирането на учените, създаване на база данни за националните и международни рецензенти и обвързването на тези бази данни с процедурите и дейностите по оценяване на проектите, предвидени в този Правилник. Софтуерният продукт трябва да осигурява публичен достъп до подадената информация и класирането на учените по научни области; да гарантира сигурност на информацията, подадена от всеки учен; да позволява лесно допълване и обновяване на информацията и нейната проверка чрез базите данни ISI Thomson и Scopus; да е удобен за работа и да осъществява автоматично пресмятането на параметрите, необходими за класирането на учените по научни области; да е обвързан с базите данни за проектите, финасирани от Фонда.

§ 7. При определянето на членовете на ПНЕК за базите данни се спазва изискването да са хабилитирани лица, които са публикували през последните пет години не по-малко от 15 статии в списания с импакт фактор за експертите в областите на физически, химически, биологически, медицински науки и науки за земята, не по-малко от 15 статии или 8 студии или 2 монографии за експертите в областите на обществени и хуманитарни науки и не по-малко от 7 статии в списания с импакт фактор или патенти за експертите в областите на математически, технически и аграрни науки. В състава на ПНЕК, освен учени, се включват и две технически лица за подпомагане на работата по регистрирането и класирането на учените.

§ 8. В срок до четири месеца след приемането на този Правилник, ПНЕК за базите

данни изготвя временна база данни с рецензенти на проектите съгласно Чл. 76. До изготвяне на класирането на учените по научни области, в списъка с националните и международни рецензенти на проекти се включват всички експерти, заявили желание да рецензират проекти на Фонда, отговарящи на изискванията на този Правилник и публикували през последните пет години не по-малко от 10 статии в списания с импакт фактор за експертите в областите на физически, химически, биологически, медицински науки и науки за земята, не по-малко от 10 статии или 5 студии или 1 монография за експертите в областите на обществени и хуманитарни науки, и не по-малко от пет статии в списания с импакт фактор или патенти за експертите в областите на математически, технически и аграрни науки. След създаването си, базата данни за рецензентите се използва при оценяването на проектни предложения за всички конкурси и на междинни и окончателни отчети на проекти.

§ 9. До изготвяне на класирането на учените по научни области:

1. при определяне на новия състав на ИС, не по-късно от два месеца след влизане в сила на този Правилник, за предложените кандидати във всяка научна област се изчисляват параметрите за класиране съгласно Приложение 1 и в състава на ИС се включват водещите учени от всяка научна област, които отговарят на останалите изисквания за членове на ИС, определени в този Правилник.

2. за осъществяване на конкурса за определяне на съставите на експертните комисии съгласно процедурата в Чл. 20, за всички кандидати за членове на комисите се изчисляват параметрите за класиране според Приложение 1 и в състава на комисииите се включват водещите кандидати от съответната научна област, които отговарят на останалите изисквания за членове на НЕК, определени в този Правилник.

§ 10. За конкурси, обявени до една година след приемане на този Правилник, изискването на Чл. 40, ал. 7 не се прилага.

§ 11. Откритите до влизането в сила на правилника конкурсни процедури се довършват в съответствие с правилата, определени при обявяване на конкурса, а договорите за изпълнение на проектите се сключват по реда на този правилник.

§ 12. От влизане в сила на този правилник при изпълнението и отчитането на текущите проекти се спазват изискванията и процедурите, включени в този правилник.

Приложение 1

към Правилника на Фонд "Научни изследвания"

за критериите за класиране на учените в България по научни области

§ 1. Учените в България се класират според научните им публикации, излезли от печат през последните пет години, и тяхното цитиране. Учените в отделните научни области се подреждат по намаляване на стойността на параметъра за класиране К, определен в § 4.

§ 2. Класирането се осъществява поотделно за следните научни области:

1. Математически науки и информатика
2. Физически науки
3. Химически науки
4. Биологически науки
5. Медицински науки
6. Науки за земята
7. Технически науки
8. Аграрни науки
9. Обществени науки
10. Хуманитарни науки

§ 3. Учените, които работят в интердисциплинарни области, могат да се регистрират във всички области от списъка по §2, в които са компетентни, като една интердисциплинарна публикация може да бъде представена във всички научни области, за които се отнася.

§ 4. Класирането за всяка отделна област се основава на стойността на параметъра за класиране К, получен като сума от параметрите за продуктивност А и цитируемост Б

$$K = A + B$$

А = сума от параметрите П за всяка публикация, излязла от печат през последните пет години (напр. ако информацията се подава през 2013 г., периодът е 2008 – 2012 г.), коригирани по отношение на броя автори

Б = сума от индексите на цитиране Ц през последните пет години на всички публикации, коригиран по отношение на броя автори

§ 5. П е параметър, зависещ от типа на публикацията, мястото на публикуване и

броя автори, и се определя както следва:

1. За публикации в научни списания с импакт фактор:

$P = \text{импакт факторът на списанието за последната година, за която има информация в базата данни ИСИ, разделен на квадратен корен от броя на авторите}$

2. За публикации в научни списания без импакт фактор, но ръкописите се рецензират:

$P = 0.1$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

3. За публикации в научни списания без импакт фактор, за които ръкописите не се рецензират:

$P = 0.02$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

4. За монографии, издадени в чужбина:

$P = 12$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

5. За монографии, издадени в страната:

$P = 8$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

6. За студии и части от книги, издадени в чужбина:

$P = 4$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

7. За студии и части от книги, издадени в страната:

$P = 3$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

8. За международни, европейски и американски патенти:

$P = 5$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

9. За всички останали патенти:

$P = 3$, разделен на квадратен корен от броя на авторите

§ 6. Индексът на цитиране Ц на публикация (в научно списание, монография, студия, част от книга или патент) се определя от броя на цитатите (без автоцитати на всички автори на публикацията) на публикацията до края на предходната година, разделен на квадратен корен от броя на авторите.

§ 7. Публикациите и цитатите, заявени съгласно § 5 и § 6, трябва да могат да бъдат проверени от Фонда чрез базите данни ISI Thomson или Scopus, чрез официалните страници на издателствата на списанията или монографиите или да бъдат доказани от авторите по друг начин.

Работна група, подготвила проекта за Правилник на Фонд Научни изследвания:

1. проф. дхн Георги Вайсилов - председател
Софийски университет, Факултет по химия и фармация
2. проф. дфзн Николай Витанов
Софийски университет, Физически факултет
3. проф. дфзн Ани Пройкова
Софийски университет, Физически факултет
4. проф. дбн Илза Пъжева
Институт по биофизика и биомедицинско инженерство при БАН
5. проф. дхн Константин Хаджииванов
Институт по обща и неорганична химия при БАН
6. доц. д-р Радка Кънева
Медицински университет София, Център по молекулна медицина
7. проф. дфн Николай Аретов
Институт за литература при БАН
8. проф. Борис Белниколовски
Технически университет, София
9. доц. д-р Иван Атанасов
Агробιοинститут, София
10. проф. д-р Рангел Гюров
Председател на изпълнителния съвет на ФНИ
11. Христо Петров
Управител на ФНИ
12. д-р Евелина Христова
Съветник на Министъра на образованието, младежта и науката
13. Григор Порожанов
Директор на дирекция "Наука", МОМН

София, 20 ноември 2012 г.